

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

chologen, schoolpsychologen, kinder- en jeugdpsychiaters, spraak-taalpathologen, pediatriesch neurologen, en kinderartsen' voor ogen. Persoonlijk vraag ik me af in welke mate deze doelgroep echt in aanraking komt met kinderen met zeldzame genetische stoornissen zoals besproken in deel 3. Daarentegen sluit deel 1 (bespreking van neuropsychologische diagnostiek en behandeling bij kinderen en de achtergrond in genetica en neuro-imaging) en deel 2 (veelvoorkomende erfelijke aandoeningen) absoluut aan bij de beoogde lezersdoelgroep en vormen deze delen een uitstekend leerboek voor neuropsychologen in opleiding. Deel 3 is waarschijnlijk alleen nuttig voor een kleine groep klinici die werkzaam is in settings waar klinisch genetisch onderzoek gedaan wordt en deze patiëntengroep sterker vertegenwoordigd is, zoals in universitair medische centra.

Nanda Rommelse

A compendium of tests, scales and questionnaires: The practitioner's guide to measuring outcomes after acquired brain impairment

Robyn L. Tate (2010)
Clifton, New Jersey: Psychology Press, Taylor & Francis Group:
746 pagina's
ISBN 978-1-84169-561-7

Mijn interesse voor dit boek werd al in een vroeg stadium gewekt door de reclamefolder die ik eind 2010 van de uitgever mocht ontvangen. De auteur, R.L. Tate, had zich als doel gesteld de lezer een overzicht te geven van tests, schalen en vragenlijsten, die afgenomen kunnen worden ten behoeve van de diagnostiek en evaluatie van mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). In dit overzicht zouden in totaal zo'n 150 instrumenten kritisch besproken worden. Het lezen van deze beschrijving zorgde bij mij voor een automatische vergelijking met de bijbel van de neuropsychologie, geschreven door Muriel

Onderzoek naar bewustzijn

Neurofilosofie, neurobiologie, neuropsychologie

Dr. J.A.M. Vandermeulen, prof. dr. J.A. Den Boer,
dr. M. Derix (redactie)

Wat kunnen neurofilosofische en neurobiologische theorieën bijdragen aan het inzicht in het ontstaan en verklaren van bewustzijn? *Onderzoek naar bewustzijn* vormt een leidraad voor iedereen die betrokken is bij de zorg voor patiënten met een hersenaandoening die bewustzijnsproblemen ondergaan.

ISBN 9789461054616 | Paperback | € 34,95

Boom | www.uitgeverijboom.nl

Lezak. En diezelfde Lezak heeft het voorwoord van het boek van Tate geschreven en prijst het boek mijns inziens de hemel in met bewoordingen als 'Dr. Tate's work (...) will serve workers in all clinical sciences' en later 'Thank you, Dr. Tate, for gathering and publishing for us what we've all needed and never got around to doing for ourselves'. Mijn verwachtingen werden na het lezen van haar voorwoord nog hoger en de indrukwekkende omvang (746 pagina's) van het boek versterkte dit gevoel alleen maar. Qua uitstraling alleen al is het een boek dat niet misstaat in een boekenkast.

Ik kan niet anders stellen dan dat de inhoud de belofte ook nakomt. Het is een zeer uitvoerig, goed beschreven boekwerk geworden, waarin een groot aantal instrumenten opgenomen zijn. De auteur beschrijft in hoofdstuk 1 hoe de instrumenten samengesteld zijn. Vooropgesteld wilde de auteur een zo representatief mogelijk beeld scheppen van de instrumenten die beschikbaar zijn op het gebied van NAH. Om in aanmerking te komen voor publicatie in het boek moest een instrument recentelijk gepubliceerd zijn in een *peer-reviewed* tijdschrift; er moesten gegevens beschikbaar zijn omtrent de psychometrische eigenschappen; een professional werkend in de gezondheidszorg moest in principe in staat zijn om de instrumenten af te nemen; en de test moest in het Engels beschikbaar zijn. Dit laatste is meteen ook een nadeel van het boek voor ons Nederlanders. De instrumenten beschreven in dit boek zijn veelal niet direct in het Nederlands beschikbaar. Het voordeel is echter dat veel instrumenten in hun geheel opgenomen zijn in het boek. Zo staan de vragenlijsten er volledig in, waardoor de lezer met het kopen van dit naslagwerk in een klap veel instrumenten tot zijn beschikking heeft.

Het is echter niet mogelijk om bij het vervaardigen van een dergelijk overzichtsboek alomvattend te zijn. De auteur speelt daarin vanaf het begin open kaart: Tate geeft zelf reeds aan dat er weinig instrumenten in het naslagwerk opgenomen zijn die het

concept 'psychological well-being' of de belasting van de mantelzorg onderzoeken. Ook zijn er op dit moment meer artikelen gepubliceerd over instrumenten voor screening van specifieke doelgroepen, zoals mensen geclassificeerd met dementie of traumatisch hersenletsel dan voor andere doelgroepen, zoals mensen die te kampen hebben met de gevolgen van neurotoxiciteit. Hierdoor zijn eerst genoemde instrumenten meer terug te vinden in het boek. De instrumenten worden in het boek ondergebracht in een viertal secties: Deel A is getiteld 'Body Functions'. Hierin worden instrumenten besproken die betrekking hebben op bewustzijn, oriëntatie, cognitieve functies, emoties en gedrag. Deel B is getiteld 'Activities and Participation'. Hierin worden instrumenten besproken die betrekking hebben op het dagelijks leven (ADL), participatie en sociale rollen. Deel C is getiteld 'Contextual Factors', waarin instrumenten terugkomen die betrekking hebben op de interactie van de patiënt met zijn omgeving.

En ten slotte is er deel D, getiteld 'Multi-domain Scales', waarin de problematiek van niet-aangeboren hersenletsel multidimensioneel bekeken wordt.

Na het lezen van het boek kan ik enkel stellen dat de bespreking

van de in het boek opgenomen instrumenten op een consistente, heldere en kritische manier gebeurt. De auteur heeft hierbij niet alleen oog voor de wetenschap of psychometrische eigenschappen van het instrument, maar zeker ook voor de klinische toepasbaarheid ervan. Daarnaast stelt de auteur een aantal kritische vragen ten aanzien van de gebruiker (Welke verantwoordelijkheden heeft deze? Of welke kwalificaties moet hij bezitten?), de informant (Wie is de beste informant? De cliënt, de partner?), et cetera.

Kortom, de lovende woorden van Lezak zijn gepast. Het is een inspirerend boekwerk, en dat is het zeker niet alleen voor specialisten die zich bezighouden met niet-aangeboren hersenletsel.

Petra Hurks

Alle lof voor Tates overzichtswerk van NAH